

πώς είσι φέρνουνται οι ξύθρωποι οι καθώς πρέπει. — "Οπως μιλάς είσι είναι πρόστυχα και χυδαία. Ο Τράμπαλας τέμαθε σαν παπαγάλος όχι δίχως στενοχώρια και πιό πολύ τονέ στενοχωρούσανε τα στενά μανίκια του σακακιού και δίξερδε σαν τενεκές κολλάρος που τὸν ἔπνιγε.

— Τι νὰ γίνει, ἔλεγε μοναχός του καθισμένος στὸν καναπὲ, υπομονή, είσι κάνουνε οι ξύθρωποι οι καθώς πρέπει, ἔπειτα τὰ σκίζω καὶ τὰ πετάω δλα.

Τὸ σπίτι ὠστόσο είχε γιομέσι ἀπὸ παιδιά που ἦρθανε νὰ δοῦνε τὸν Τράμπαλα γαμπρὸ και ἡ θειὰ τὰ στρίμοξε δλα μαζὺ μέσα σὲ μιὰ κάμαρη.

"Ηρθανε τέλος πάντων οι προσκαλεσμένοι και διπλαῖς κουμπάροι είτανε τάφευτικά τῆς Γαρουφαλίδες χαιρετίσανε τὸν Τράμπαλα, ἔκεινος τᾶχασε, ζέχασε τὰ Ἑλληνικὰ λόγια που είχε μάθει. ἐπάτησε τὴν νύφη και τέλος πάντων εἶπε σόλους:

— Καλησπέρα τσαφεντιά σας και καλῶς μάς ἔρθατε στὶς χαρές μας. Ἡ γριὰ θειὰ ἡ γριασμένη σὰν τὸν ἄκουσε ἑτράβηξε τὰ διού της μάγουλα ἀπὸ τὴν φούρκα τῆς.

"Ἀρχίνησε ἡ ἱεροτελεστία ποὺ γιὰ τὸν Τράμπαλα ἐβάσταξε ἔναν αἰῶνα. Δὲν είχε πάει ποτέ του στὴν ἑκκλησία, γιαύτο τὰ λόγια και τὰ καμώματα τοῦ παπᾶ τοῦ φαινόντουςαν ἀστεῖα. Ο Τράμπαλας ἀπ' δλη, αὐτὴ τὴν τραγιαδιστὴ μουρμούρα δὲν καταλαβεῖ παρὰ τὸ: Ἡσαΐα χόρευε.

— Βέβαια, ἔλεγε μονάχος του ἵνω γύριζε γύρω στὸ τραπέζι: στενοχωρημένος ἀπὸ τὸ κολλάρο και ζαλισμένος ἀπὸ τὸ στριφογύρισμα, ἀφοῦ μπήκες στὸ χορό, ἀγριάνθησε Ἡσαΐα χόρευε.

Μὰ δὲν μποροῦσε νὰ καταλαβεῖ γιατὶ διπλαῖς τὸν ἔλεγε Ἡσαΐα. — Μήπως θὰ μοῦ ἀλλαξίσῃς και τὸνομα ἀφοῦ μοῦ ἀλλαξίσῃς και τὴν πίστη;

Ο πεθερὸς τοῦ Τράμπαλα δὲν ἤρθε στὸ γάμο, μονάχα τοῦ μήνης ποὺ θὰ τὸν σκότωνε, μὰ δὲ τὴν πεθερὴ μὲ τὸν λοχία.

Οι πρῶτες μέρες περάσανε μέλις και γαλα και μάλιστα, πρᾶμα ἀπίστευτο, κάμποσοι μῆνες και διπλαῖς δὲν εἶπανε κακοφραγιστημένος μὲ τὴ καινούρια του κατάσταση. Σὰν ἔθγανε περίπατο μὲ τὴ γυναῖκα του δοσὶ τὸν γιώρταν τοῦ βγαζανε τὸ καπέλλο, τέτοια τιμὴ δὲν τούχε ξαναγίνει και διφίλος μας κορδονότανε λιγάνι. Ἡ γυναῖκα του μαγείρευε καθὲ μέρα και κρινούσια φαγητὰ και ἡ θειὰ γραμματισμένη τούδιν μαθήματα πεύγενος συμπεριφορᾶς.

Μὰ ἡ εὐτυχία του είχε και τὴν ἀναποδὴ της δψη. Ἡ θειὰ είχε γίνει σωστὸ φόρτωμα μὲ τὰ μαθήματά της και ἡ γυναῖκα του συμφωνοῦσε μαζὺ της, δὲ τὸν ἄφιναν νὰ βγαίνει στὸ δρόμο ξεμανίκωτον, τούλεγαν νὰ μὴ φωνάζει. Βάρδα σὰν πήγανε μὲ τάμαξη, δὲν μποροῦσε νὰ πεῖ διού λόγια ποὺ ἡ γραμματισμένη θειὰ τὸν διεύθωνε. Τέλογό του τᾶχε παραμελήσει, καθὲ τόσο είχε σκηνές ἀπὸ τὸν πατέρα τῆς Γαρουφαλίδες, μιὰ μέρα ἤρθε και τοὺς ἔκαμε ἐπίσκεψη ἡ μάνια τῆς νύφης μὲ τὸν λοχία και διπλαῖς τὸ βράδυ ἔχαλχε τὸν κόσμο μὲ τὶς φωνές του.

Ἡ γυναῖκα του Τράμπαλα είχε πιαστεῖ ἔγκυος και φούσκωνε καθὲ μέρα περσότερο. ἔκεινος ἀρχίνησε νὰ γρέπεται νὰ τὴν βγάζει μέρα περίπατο. — Δὲν κάνει, τῆς ἔλεγε νὰ μηδεὶς βλέπεις διότι τὸ κόσμος, είναι γνωρότη, μὰ διπλαῖς ἔπειμενε. Ο Τράμπαλας μιὰ μέρα τὸπε ὄφρα κοφτά: — Μὲ κείνο τὸ ταμπούρλο δὲ σὲ κουβαλάω ἕγω μέρα περίπατο. Κλάμματα, παράπονα και γκρίνια.

\*

Ο Τράμπαλας βαρέθηκε και τὰ μαθήματα τῆς

εὐγενοῦς συμπεριφορᾶς κι ἔστειλε κατὰ διαβόλου τὴν γραμματισμένη θειά.

— Νὰ πᾶς στὸ διάσολο, τῆς εἶπε, δὲν και διπλαῖς εἴληνε ποὺ καταλαβαίνω αὐτὰ τὰ μασκαραλίκια και θὰ μιλάω πῶς ἔμαθα. Ἡ θειὰ ἔρχεται τῆς βρυσές, τὸν εἶπε κοπρίτη ποὺ κοιμότανε μὲ τὰλογα, αὐτὸς πάλε τὴν εἶπε καρακάξα, ἡ Γαρουφαλίδα πῆρε τὸ μέρος τῆς φούρκα του μιὰ κλωτσιά στὸ τραπέζι και τάκαμε θάλασσα και ἔφυγε και πῆγε νὰ κοιμηθεῖ στὸ σταύλο.

Πρὶν έημερώσει ἤρθανε και τὸν φώναξαν, ἡ γυναῖκα του εἶχε πόνους γερούς στὰ νεφρά, και κό σπιμαδί γιὰ μιὰ γυναῖκα ἔγκυο πέντε μηνῶν, ἡ γριά ἀρχίνησε νὰ τὸν βρίζει, ἡ Γαρουφαλίδα φώναξε ἀπὸ τοὺς πόνους.

— Τὴν πῆρε στὸ λαιμό σου, τοῦλεγε ἡ θειά, νὰ πᾶς γρήγορα γιὰ τὴ μαρή. Στὸ δρόμο ἔκλαιγε ἀπὸ τὴ φούρκα του και ἀπὸ τὴ λύπη. Ἡρθε ἡ μαρή και εἶπε πῶς ἡ γυναῖκα είτανε σὲ κίντυνο. Ἠθελε νὰ πάει νὰ δεῖ τὴ γυναῖκα του μὰ ἡ γριά δὲν τὸν ἔφινε.

— Κακοῦργε, τοῦπε, τὴν πῆρε στὸ λαιμό σου. Ο Τράμπαλας τᾶχε χαρένα.

— Ετοι πέρασε κείνη ἡ νύχτα, σὸ παιδί τόκαμε πεθαμένο, ἡ Γαρουφαλίδα κόντεψε νὰ πεθάνει.

Πέρασε ἔπειτα ἔνας χρόνος, πότε φουρτοῦνα και πότε καλωσύνη, μὰ διπλαῖς ποθοῦσε τὴν πρώτη του νύσσια, πήγανε καμιὰ φορά κρυψα στὰλογό του και τοῦλεγε τὸν πόνο του.

— Οταν διπλαῖς είχε δσυλειά, ἡ γυναῖκα του ἔθγανε περίπατο μὲ τὴ θειὰ και αὐτὸς λίγο λίγο ἔγινε συνήθεια και σπάνια ἔθγανε μὲ τὸν ἄντρα της.

Μιὰ μέρα τῆς εἶπε διπλαῖς νὰ βγαίνανε μαζὶ περίπατο μὰ διπλαῖς περίπατο μὲ τὴ γριά της πούντη στὸ σπίτι του ρώτησε τὴ γυναῖκα του μὲ τρόπο, ἡ Γαρουφαλίδα τᾶχασε και κοκκίνησε μὰ ἡ θειὰ ἀμέσως τοῦ πονοκέφαλο.

— Ενα πάργεμα διπλαῖς ἐγύριζε στὴ γύρω ἀπὸ ἔνα μακρινὸ ἀγρό και περιώντας μὲ τάμαξη τοῦ φάντηκε πῶς εἶδε τὴ γυναῖκα του μὲ τὴ θειὰ και μὲ κάπιον ἀντρά ποὺ τὶς συώδευε. Σὰν γύρισε στὸ σπίτι του ρώτησε τὴ γυναῖκα του μὲ τρόπο, ἡ Γαρουφαλίδα τᾶχασε και κοκκίνησε μὰ ἡ θειὰ ἀμέσως τοῦ πονοκέφαλο.

Τοῦ Τράμπαλα δύως δὲν τοῦ έφυγε ἡ στενοχώρεια τῆς γυναικός του και τακὴ ύποψία τοῦ μπῆκε.

— Αὖτη τὴ νύχτα εἶπε πῶς είχε δσυλειά και κλείστηκε στὸ σταύλο σκεφτότανε μονάχος του χίλια πράμματα μὰ δὲν είχε κουρσήσει σύτε στὰλογό του νὰ τὰ πεῖ.

Τὴν ἀλλη μέρα εἶπε τῆς γυναικός του νὰ μὴν ἔθγανε πιὰ μὲ τὴ θειὰ της γιατὶ μαύτους τοὺς καβαλιέρους διότι τὸ κόσμος είναι κακός . . .

Ο Τράμπαλας δὲν κοιμότανε πιὰ, ἔτρωγε λίγο, παραμόνευε τὴ γυναῖκα του, είχε παραμελήσει τὴ δουλειά του, δὲν νόμιζε, πῶς ἔκουγε πατήματα υποπτα.

— "Αν δῶ τίποτες, ἔλεγε μόνος του, και τοὺς διού θὰ τοὺς σκοτώσω.

— Ενα βράδυ γύρισε ἀργά στὸ σπίτι, ζέζεψε τὰλογο και φώναξε τὴ γυναῖκα του νὰ τοῦρφενε τὸ φανάρι, μὰ δὲν ἤρθε κανεὶς. Θὰ κοιμοῦνται, εἶπε, ἀς μὴ τοὺς ξυπνήσω. Σὰν ἔδωκε φαὶ στὰλογό ἀνέβησε στὸ σπίτι του και πῆγε νάνολει τὴ πόρτα μὰ τὴν βρῆκε διαπλατη, μπῆκε μέσα και εἶδε πῶς τὸ σπίτι εἶτανε δλοζδειο. — Μὴ πᾶς κι ἔκαμε λάθος τὴν πόρτα; εἶπε μόνος του πῆγε ἀπὸ κάμαρη σὲ κάμαρη δχι, έκεινο εἶτανε τὸ σπίτι του, οὔτε μιὰ καρέκλα δὲν είχε μείνει.

Μιὰ γειτόνισσα ποῦ κατοικοῦσε διπλὰ στὸ ίδιο πάτωμα βγῆκε μὲ τὴ λάρκα, διπλαῖς τὴν εἶδε και δὲν εἶπε λέξη.

— Παιδί μου, αὐτὴ τοῦπε, κάμε ύπομονή, αὐτὰ ἔχει διότις καθίσσεις τέτοια γράμματα μαθανεῖς κι ἄλλη μιὰ θὰ τοῦ πῶ: Ποῦ θὰ πέσει τὸ μῆλο παρὰ κάτου ἀπὸ τὴ μηλιά;

Ο Τράμπαλας δίχως νὰ πεῖ λέξη κατέβηκε τὴ σκάλα και πῆγε στὸ σταύλο. Ἀρχίνησε ἔνα ἀπελπιστικὸ περπάτημα μπρὸς και πίσω, τὸ στόμα του ἤταν πικρὸ φρυμάκι. Τέλογό του εἶτανε ξαπλωμένο κατόυ.

Ο Τράμπαλας πῆγε κοντά του, τοῦ ἀγκάλιασε τὸ λαιμὸ και ἔκεινο τὸν κοίταξε μὲ τὰ μεγάλα μάτια του γιορτάτα χδολη, χγάπη και ἀνοίξε τὰ πλατιά του χείλη νὰ τὸν φιλήσει. Ο Τράμπαλας ἀγαλύθηκε σὲ δάκρυα, κουβέντιασθεῖς τὰγαπημένο του διλογο, τοῦπε τὸν πόνο του, τὰ βάσανά του και ἔτοις ἀγκαλιασμένος και διού μιὰ ἀποκοιμηθήκανε.

Περαίας

Γ. Σ. ΖΟΥΦΡΕΣ

## Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΣΗ

### ΓΡΑΜΜΑ ΣΥΝΕΡΓΙΑΤΗ

· Αγαπητέ μου φίλε,

Είδας στὸ προπερασμένο φύλο τοῦ ἀγαπητοῦ μας Νουμᾶ, νὰ ξαναδημοσιεύει τὸ γράμμα μου στὴν «Ἐστία» και μὲ δίκαιη ἀγανάχτηση νὰ τὰ λέσ τόσο καλὸ τοῦ φίλου κ. Σαμπρὸλ γιὰ τὰ δσσες ἔγραψε στὴν «Ἐστία» γιὰ τὰ τραγούδια μου. Μά, θαρρώ, πώς καπως παρεξηγήθηκαν τὰ λόγια μου ασκαλοπάτι τοῦ Νουμᾶ· μὲ παρεξηγήσεις, γιατὶ δὲν ἔκαλοπροσεζες, διε διο μου τὸ γράμμα ἔκεινο εἶτανε μιὰ πικρὴ εἰρωνία στὴν ἀπροσέξια τοῦ Σαμπρὸλ και ἔνα καλὸ μαθηματάκι απού; ἀνθρώπους ποὺ γράφουνε μὲ υπεροφορουλλὰ· δὲν είδες τὶ λέω παρακάτω; «έκτος ἀν δὲν ἔδιαβασεν διπλαῖς δὲν ποὺ τὰ ποιήματα στὴν «Ἐστία». Δηλαδὴ θέλω νὰ τοῦ εἰπῶ: Πολὺ μοῦ είναι, ποῦ, χωρίς και τόσο νάξιζουν ἔκεινα τὰ τραγούδια μον, είχε τὴν καλοσύνη δ Νουμᾶς νὰ τὰ ξαναδημοσιεύσει, ἔκτος δύς ποὺ πολὺς ἀπλῶν (τὰ δησιαστά στὴν «Ἐστία») πούς πολὺς διεργάτης, τὶς ἄλλες δύς σειρέ